

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Pan.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Atum perisse, & a se rursus originem propagationis emanasse. Erat vero gestamen id quo uti soliti Ar-
cades, fibula in Lunæ cornua porrigentis speciem, qua calceamenta connectebantur: de qua scem
maticum Herodis dictum fertur in Bradeam uxoris fratrem, qui cum generis sui nobilitatem æquo
verbosius apud Romanos ostentaret: *Ne tu, inquit Herodes, generis tui nobilitatem in astragalio ge-
stias.* Quin & Romanis, qui nobilitate præstarent, gestandi lunulas morem fuisse Plutarchus tradit,
nisi satis sit Martialis dictum, lunulatam pellem appellantis calceum in hanc sententiam. Et de Quin-
tiliano Rhetore apud Juvenalem habetur.

Et nobilis, Et generosus

Apposita nigra Lunam subtextit alata.

Sunt qui causam hujus gestaminis eam commenti sunt, ut sic admonerentur considerandam esse re-
rum vicissitudinem, quæ præsertim in Luna spectabilis est, ne solo nobilitatis nomine nimium tur-
gescerent.

*Nam Et
Bucilios
Bucilios
Et dicit
Aradum
gestamen.
Idem obser-
vatum à no-
bissimis ma-
gestratibus
Constantino
politano,
Nicens au-
dore.*

DE STELLA. CAP. XXIV.

Sed jam locus exigit, ut Stellas tuas aggrediamur, quarum significata recensere rationemque red-
dere, nostræ potius fuerit indaginis, quam alterius cujuscumque inventum: cum præsertim in resti-
tuendo contextu paucissimorum admodum verborum, quæ Stella super apud Horum Ægyptium
tradita inveniuntur, cura laborque non defuerit. Sed est omnino in damno libellus ille tam in vul-
gatis Aldina impressione, quam etiam in manuscriptis exemplaribus, quorum nobis copia fuerit.
Sed jam ad rem ipsam.

UNIVERSI DEUS. CAP. XXV.

Apud Horum igitur legas Stellam hieroglyphicam esse Dei, neque fere quid amplius: quare ne-
cesse est rem ipsam paucis his inclusam verbis manifestius & latius aperire. Etenim cum Ægy-
ptii lucetam & concertationem, quam Deus Opt. Max. in cælestibus orbibus, adverso motu atque
eo etiam vario concitatis, instituit, contemplarentur, neque id alia quapiam ratione deprehendit,
sent, quam Stellarum motu, earumque præcipue, quas vices assidue variare manifestum, rapique
universam mundi superioris machinam ab exortu occasum versus, vertigine supra mentis captum
citatissima, ac nisi res ipsa quotidie fidem faceret, prorsus incredibili: obniti vero contra, ab occasu
exortum versus sphaeras ex iis, quæ nobis innotescere potuerunt, easque prout magis minusve à
centro distant, pro ratione sua eo seignius aut velocius ad metam properare, nimirum fieri hæc abs-
que Deo minime posse crediderunt. Quis enim tantarum molium rector constitueretur, qui certo
temporum spatio omnia gubernaret, nisi mens suprema omnium arbiter haberetur? Cum igitur
per Stellas potissimum in Dei ipsius cognitionem pervenissent, ipsius universi Deum, per signum
idem ipsum, quo rem deprehenderant, significare instituerunt. Ideoque stella hieroglyphicam pro
mundi totius Deo ponere voluerunt. Sententiam vero hanc Romanis etiam placuisse, possumus ex
eo conjicere, quod in Pertinacis numo simulachrum est, manibus versus ingentem Stellam ad cæ-
lum sublatis, cum inscriptione: *PROVID. DEOR. COS. II.* Ita ille Dîs gratias agere professus,
quorum providentia rerum potitus esset.

*Nam Ægy-
ptii primi
planetas
stellas fixas
deprehendit
dicit, Mæc-
l. i. cap. 22.
in Som. Scip.*

*Pertinacis
numo.*

PAN. CAP. XXVI.

Atque ea potissimum ratio est, cur Pana Deum ex hieroglyphico Stellarum intelligi contende-
bant: quin & pectus ejus variis insigne Stellis effingebant, cum omnino per Pana totam rerum
naturam interpretarentur: qua de causa & fistulam septem calamis compactam, propter errorum
totidem concentum, ori ejus apprimiebant, de quo apud Orpheum plura. Probo autem idem & Pan
& Jupiter est, quod *παν* omne, universam quippe, ut dictum est, naturam significet. Propterea ve-
ro & hinc pellis varietate tegi solitum ajunt, ut ex maculis referri Stella videantur, de quo in Ser-
pentis commentario plura, quod quidem isti forsitan de sacris nostrorum literis desumpserunt, in qui-
bus

*Hinc Orphe-
us. Πάντα
καλά κρη-
ταγή, ἡ γῆ,
ἡ θάλασσα τῶ
σύννοτον.
Pana voco
magnum, qui
totum conti-
net orbem.*

B b b b

bus

bus legitur: *Extendit calum ut pellem*, quamvis Adamantius dictum de sapienti anima interpretatur. Nimirum illa extensio in modum pellis, tamquam literis incriptæ luminaribus & Stellis, dicitur *Rakia*, & *πανός*, Græcis corium est. Nos vero tentorium illud Firmamentum appellamus, & aulea picturata vulgus etiam ubique hodie Racia nuncupat. Porro cœlum propter micantes Stellas à creatura appellatum Probus idem putat, unde scilicet Luna bigis ferri incipit in superiorem usque cœlestium orbium partem, quæcumque continentur, ea Græcè ab ornatu *κόσμος*, à puritia Latine *Mundus* vocatur, ait Varro.

Et fericum
pannum à
Gallu sicut
dictum
Cœlum à
cœlatura.

CELEBRITAS. CAP. XXVII.

Non temere itaque in somniis, ut apud Philistum legere est, Satyriscus est celebrilitis hieroglyphicum. Nam Dionysii mater, ejus qui Syracusanorum tyrannus fuit, cum prægnans eum ipsum alvo contineret, per nocturnam imaginem visa sibi est Satyriscum peperisse. Ex quo galeatæ Sicuti coniectores interpretati sunt, eum quem illa peperisset, clarissimum Græciæ sidus, ac diuturnum cum Fortuna fore. Hinc Naso etiam sidus pro nobili claritate generis posuit, ubi Maximum, ad quem de Ponto scribit, *sidus Fabia gentis* appellat. In Divinis quoque literis, Doctorem & pietate insignium virorum lumina per stellas significantur, ut apud Danielem, *Docti tamquam stelle fulgebunt*. Et quæ progenies Abrahæ promissa divinitus est, tamquam Stellæ, non tam ad numerum innumerabilem refertur, quam etiam ad rerum, quibus posteri ejus illustrandi essent, claritatem. Præcipue vero Hyades in hujusmodi celebrilitis hieroglyphicum delectæ, ut admonet Eucherius: siquidem ortu suo solent pluviam inducere, atque ideo per id sidus sacræ disciplinæ Doctores interpretantur. Cur vero pluvia divinæ sit institutionis hieroglyphicum, suo commentario est abunde disputatum.

Dan. 12.

PROSPERITAS. CAP. XXVIII.

Aruspicum autem observationes Stellam asserunt prosperitatis, ac læti alicujus eventus signum esse, ac Atteio Capitone traditum, quod (ut Festus ait) acceperat à P. Servilio angure. Hinc locis inaugurandis Stella ex lamella ærea, qua specie reliquæ spectantur in cœlo, Stellæ, præfigebatur, Disciplinam hanc secutus Virgilius, felicissimum Trojanæ posteritatis successum Anchisæ ita præmonstratum ait:

Æn. lib. 2.

— subitoque frigore
Insonuit lævum, & de cœlo lapsa per umbras
Stella facem ducens multa cum luce cucurrit.

Suet. in Jul.
Casar. c. 88.
Ecl. 34.

Næque immerito Cæsar Augustus crinitam Stellam visendæ magnitudinis, quæ Julio Cæsare sublato statim apparuit, cum paucis admodum sententiam suam professus, felicitatis, quæ se deposceret ostentum interpretatus est: quamvis palam Julii Cæsaris animam in eam Stellam commigrasse dicere solitus esset, remque testatus sit numismatum monumentis, Stella scilicet impressa in eo numo, cujus inscriptio est: *CÆSAR AUGUSTUS*. Ab altera vero facie, *DIVUS JULIUS*. Adjectum etiam est insigne capiti statuae ejus in foro positæ. Et alii plerique numi Cæsaris caput Stellæ supra frontem præfixa conspicuum ostendunt. Et Dionei Cæsaris astrum Virgilius hac de causa celebravit. Veluti etiam Horatius micare dixit Julium sidus, *veluti inter ignes Luna minores*. In numis vero quos Metius Macer in honorem Cæsaris cussit Cometa ab occipitio Cæsariani capitis apposita est, ut ab ejus obitu signum id subsecutum innuat. Fuerunt autem ex junioribus nonnulli, qui per Stellam tantum Julium Cæsarem intelligi voluerint, picturis publicatis. Verum hæc significat, non autem simpliciter significat.

Carm. lib. 1.
Od. 12.

FATUM. CAP. XXIX.

Quomodo
per Stellam
fatum in-
dicatum.

Adicere Sacerdotes Ægyptii, Fatum per Stellam significari, quoniam id ex siderali dispositione consistere vulgata Doctorem opinione creditur. Per motum enim Stellarum negotia transiguntur, ut Hesiodi interpret ait super Asterie. Nam & Parcæ illæ, Clotho, Lachesis & Atropos, ut alibi ex XII. Legum Platonis ostendimus, nihil aliud sibi volunt, quam tardum in primis Saturni motum